

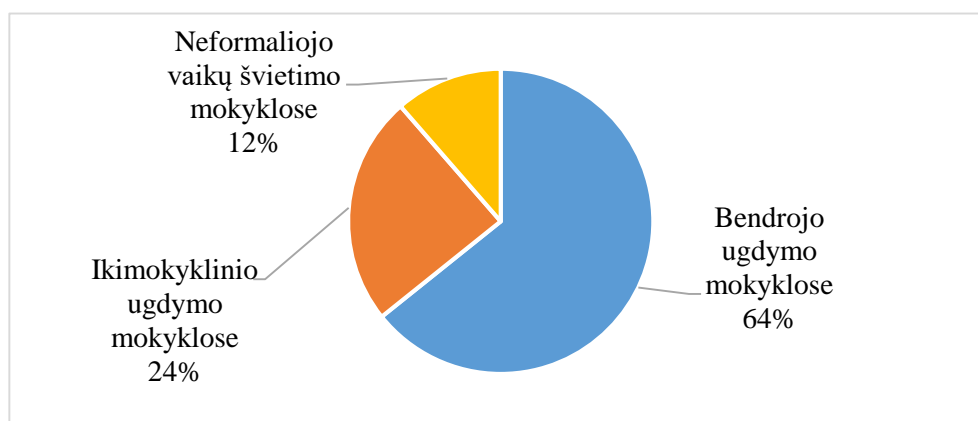
Anykščių rajono savivaldybė

Anykščių r. savivaldybės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą vykdo Anykščių švietimo pagalbos tarnyba (toliau – Tarnyba)¹.

2021–2022 m. m. Anykščių r. savivaldybėje dirbo 388 pedagoginiai darbuotojai, iš jų 248 (64 proc.) dirbo bendrojo ugdymo, 96 (24 proc.) – ikimokyklinio ugdymo, 44 (12 proc.) – neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.). Palyginti su 2020–2021 m. m., 2021–2022 m. m. Anykščių r. savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose pedagoginių darbuotojų šiek tiek (2 proc.) sumažėjo.

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)

2022 m. Tarnyba vykdė 19 ilgalaikių (ne mažiau kaip 40 val. trukmės) programų, atliepančių valstybės švietimo prioritetus, susijusius su pedagogų kvalifikacijos tobulinimu (toliau – PKT), švietimo kaitos situacija ir šiandieniniu mokymo(si) kontekstu. Įgyvendinant programas dalyvavo 1 466 pedagoginiai darbuotojai (žr. 1 lentelę). 2021 m savivaldybėje pagal siūlomų programų skaičių vyravusį prioritetą *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį* pakeitė prioritetas *Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas*.

1 lentelė. Daugiausia programų vyko pagal prioritetą *Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas*

Vykdytų programų ir dalyvių pasiskirstymas pagal prioritetus

Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų programų skaičius	Vykdytų programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	6	507
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	1	53
Į mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	5	454
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	–	–
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	5	517
Mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	2	36

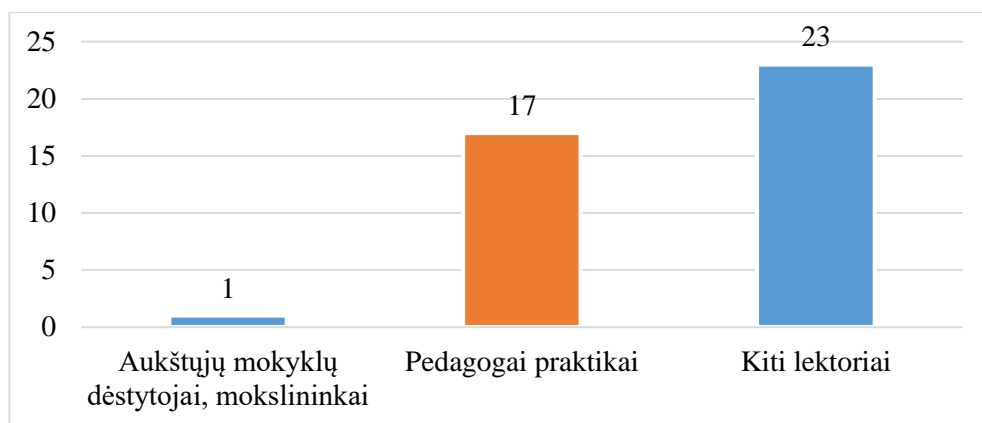
¹ Prieiga internete <https://anyksciuspt.lt>.

Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	3	481
Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	8	342
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	2	159
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	3	92
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	3	101
Iš viso:	19	1 466

Pedagogai, dalyvaudami įgyvendinant kvalifikacijos tobulinimo programas ir plėtodami profesines kompetencijas, turėjo galimybę dirbti su pedagogais praktikais, mokslininkais ir kitais lektoriais (psichologais, sveikatos specialistais ir kt.) (žr. 2 pav.).

2 pav. Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas dažniausiai įgyvendino kiti lektoriai (psichologai, sveikatos specialistai ir kt.)

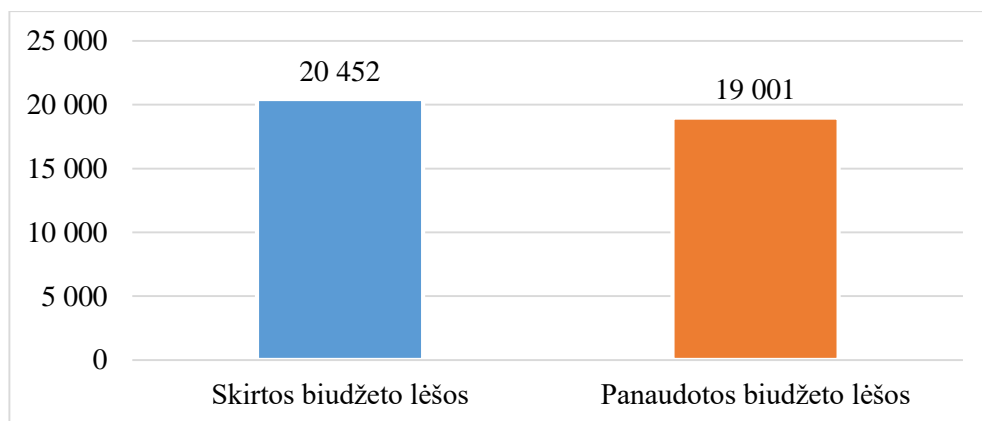
Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas įgyvendinę (vykdę) lektoriai

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti savivaldybėje 2022 m. lėšų skirta ir panaudota panašiai kaip ir 2021 m. (2021 m. panaudota 95 proc. skirtų lėšų).

3 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 93 proc.

Biudžeto lėšos, tenkančios pedagogų kvalifikacijai tobulinti (eurais)

Kvalifikacijos tobulinimo galimybių užtikrinimas savivaldybėje
(interneto svetainės puslapių apžvalgos duomenimis)

Tarnyba siekia sudaryti rajono pedagogams palankias sąlygas siekti profesinių kompetencijų, kurios atitiktų švietimo sistemos pokyčių keliamus reikalavimus. Informacija apie vykdomas PKT programas skelbiama interneto svetainėje www.anyksciuspt.lt (mėnesio renginių planai), elektroninėje renginių registracijos sistemoje *Semiplius* ir siunčiama Anykščių r. savivaldybės ugdymo įstaigoms.

Interneto svetainėje atsispindi ir kitos Tarnybos kasdienės veiklos, kuruojamos sritys, susijusios su rajono pedagoginių darbuotojų profesiniu tobulėjimu. Tarnybos interneto svetainės peržiūros, atliktos 2023 m. vasario–gegužės mėn., duomenimis:

- Skelbiami kiekvieno mėnesio veiklos planai, vykdomos ilgalaikės programos (jų moduliai, modulio val. skaičius, prie renginių nurodoma jų data, laikas, vieta, lektoriai), bet prie renginių nenurodytos ŠMSM ministro patvirtintos 2023–2025 metų prioritetinės pedagogų kvalifikacijos sritys. Jų nepavyko rasti ir atskirai.

- Atskirai skelbiami 2021–2022 m. m. ir 2023–2024 m. m. siūlomų ilgalaikių PKT programų sąrašai.

- Tarnyba *analizuoja, tiria ir vertina* PKT renginių kokybę, vykdo kvalifikacijos tobulinimo renginiuose įgytų kompetencijų pritaikomumo stebėseną. Atsižvelgiant į bendrus rajono mokinių pasiekimus ir rezultatus, su švietimo įstaigų vadovais aptariami PKT poveikis ir poreikis. Paskelbta *Atnaujinto ugdymo turinio situacijos analizė Anykščių rajone 2022 m.* Nors kvalifikacijos tobulinimo(si) poreikis, atsiradęs dėl atnaujinto ugdymo turinio, ir jį skatinantys veiksniai ištirti, 2023 m. mėnesio planuose galėtų labiau atsispindėti vykstantys renginiai atnaujinto ugdymo turinio įgyvendinimo klausimais.

- Teikiama *konsultavimo* paslauga: pagal mėnesio planą vyksta konsultacinės dienos ugdymo įstaigose (konsultuoja Tarnybos psichologė, socialinė pedagogė).

- Tarnyba *koordinuoja* metodinių būrelių veiklą; dalyvauja ir pati vykdo įvairius projektus.

- Tarnyba skatina patyrusius pedagogus savo sėkmingą patirtį pristatyti kolegoms ir organizuoja keitimąsi gerąja patirtimi: sukauptas *edukacinės patirties bankas*, kuriame paskelbti mokytojų dalykininkų edukacinių veiklų sąrašai, nurodoma mokytojų vykdyta veikla, pateikiami autorių el. pašto adresai.

Remiantis veiklos duomenimis, atsispindinčiais interneto svetainės puslapiuose, galima teigti, kad Tarnyba, įgyvendindama PKT, užtikrina informacijos prieinamumą ir suteikia įvairių galimybių pedagoginių darbuotojų bendrosioms ir profesinėms kompetencijoms ugdyti: prieinami skirtingi bendravimo būdai (gera komunikacija), aprėptis ir įgyvendinimo rekomendacijos – nuo to neretai priklauso ir individuali pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo padėtis.

PKT poveikis ugdymo kokybei

Savivaldybė analizavo PKT procesą: rinko grįžtamojo ryšio informaciją iš renginių klausytojų, naudodama *Semiplius* elektronines anketas. Informacija apie kvalifikacijos tobulinimo renginių kokybę buvo renkama ir neformaliai: per metodinių būrelių pasitarimus mokytojai reflektavo gautą informaciją ir aptarė, kaip pritaikė įgytas kompetencijas, modeliudami ugdymo turinį praktinėje veikloje. Atsižvelgiant į metodinių būrelių narių išsakytą poreikį, planuojamos ir tobulinamos kitų metų veiklos.

Savivaldybė, matuodama PKT poveikį ugdymo kokybei ir mokinių pasiekimams, patvirtina, kad neretai ugdymo kokybė priklauso nuo kryptingo ir sistemingo pedagogų dalyvavimo kvalifikacijos tobulinimo renginiuose. Be to, mokyklų įsivertinimo duomenys rodo, kad mokytojų **profesinis tobulėjimas turėjo įtakos mokinių pasiekimams ir pažangai:**

- ugdymosi procesas tapo įdomesnis, pamokos – patrauklesnės, didesnis dėmesys skiriamas mokinių kompetencijų ugdymui, vertinimo sistema tapo lankstesnė;

- pamokose taikomi inovatyvūs ir šiuolaikiški ugdymo(si) metodai (projektai, STEAM veiklos, tiriamieji darbai ir kt.);

- ugdymo procesas organizuojamas atsižvelgiant į individualius mokinių ugdymosi poreikius (svarbūs įtraukties klausimai);
- skiriamas didesnis dėmesys mokinių socialinei emocinei sveikatai stiprinti;
- atsirado lankstesnio vertinimo tendencijos.

Pastebimas PKT poveikis ne tik mokinių brandai, pažangai ir pasiekimams, bet ir **mokyklų kaip organizacijų pažangai**: stiprėjo švietimo įstaigų bendruomenių komandinis darbas, buvo kuriama mokyti skatinanti aplinka, skatinami individualios patirties sklaida ir kolegialus grįžtamasis ryšys.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis, siūloma:

- daugiau dėmesio *skirti* PKT stebėsenai, deramai įvertinant įgyvendintų ilgalaikių PKT programų grįžtamąjį ryšį ir veiksmingumą, orientuotą į pedagogų kompetencijų stiprinimo ir ugdymo kokybės gerinimo dermę;
- papildyti Tarnybos interneto svetainės puslapius reikiama informacija dėl nacionalinių prioritetinių 2023–2025 m. kvalifikacijos tobulinimo sričių.